

به نام خدا

سوال اول:

الف) اگر دو برنامه ای را تصور کنیم که یکی وقتی تابع `add` صدا زده می شود به آن حساب مشترک مبلغی اضافه شود و برنامه دیگر وقتی تابع `withdraw` صدا زده می شود از آن حساب مشترک مبلغی بردارد:

```
Void add(int amount){  
    while (true) {  
        while (amount == BUFFER_SIZE)  
            ; /* do nothing */  
        buffer[in] = amount;  
        in = (in + 1) % BUFFER_SIZE;  
        amount += amount;  
    }  
}  
  
Void withdraw(){  
    item withdrawn_amount;  
    while (true) {  
        while (amount == 0)  
            ; /* do nothing */  
        withdrawn_amount = buffer[out];  
        out = (out + 1) % BUFFER_SIZE;  
        amount -= amount;  
    }  
}
```

متغیر `amount` برای فهمیدن تغییراتی که روی `amount` ایجاد می شود گذاشته شده است. از آنجا که این دو برنامه به صورت هم روند پیش می روند در هنگامی که مبلغی را اضافه می کنیم و سپس همان مبلغ را بر می داریم، و انتظار داریم مبلغ دست نخورده باقی بماند ولی این اتفاق نمی افتد که در ادامه توضیح خواهیم داد:

در هنگام add:

1. $reg1 = amount$
2. $reg1 = amount + amount$
3. $amount = reg1$

در هنگام withdraw:

1. $reg2 = amount$
2. $reg2 = amount - amount$
3. $amount = amount$

اگر در فرآیند add ابتدا خط اول و دوم اجرا شده و مبلغ اضافه شده در رجیستر ۱ ریخته شود و سپس به فرآیند withdraw سوئیچ کنیم و دو خط اول آن هم اجرا کنیم و مبلغ کاسته شده در رجیستر ۲ بریزیم، حال دوباره در فرآیند اول خط سوم را اجرا کنیم، مقدار amount برابر با رجیستر ۱ می شود که مبلغ اضافه شده به مبلغ قبلی بود. ولی با سوئیچ دوباره روی فرآیند دوم مقدار amount برابر با مقدار مبلغ کاسته شده از مبلغ قبلی می شود. یعنی counter دو مقدار متفاوت از هم گرفت که این از عواقب race condition به وجود آمد.

راه حل ها باید دارای سه ویژگی باشد:

- (۱) انحصار متقابل: فقط یک فرآیند می تواند وارد ناحیه بحرانی شود
- (۲) پیشرفت: بالاخره یکی از فرآیندها پیشرفت پیدا کند
- (۳) انتظار محدود: زمانی که طول می کشد تا درخواست برای ورود به ناحیه بحرانی اجابت شود کران دار باشد. برای فرآیندی قطعی پیش نیاید.

راه های متعددی برای رفع این مشکل وجود دارد از جمله الگوریتم Peterson، روش های سخت افزاری (۱. Test_and_set، ۲. Compare_and_swap)، راه حل توسط os (mutex و lock) و semaphore (برخلاف mutex، cpu را بیهوده مشغول نگه نمی دارد)

Subject:
Year: Mont P_i Day: ()

P_j

1 $flag[i] = true$; $flag[j] = true$;
2 $turn = j$; $turn = i$;
3 $while (flag[i] \& \& turn = j)$; $while (flag[j] \& \& turn = i)$;
4 // CS $\sim CS$
5 $flag[i] = false$; $flag[j] = false$

انحصار متقابل :

8 از آنجا که $turn = i$ و $turn = j$ هر دو شرط $while$ نمی توانند درست باشند
9 که هر دو وارد CS شوند در نتیجه انحصار متقابل دارد

بیشرفت :

12 فرض کنیم P_j اصلاً به خواص $flag[j]$ نرسیده باشد و قصد ورود به CS هم نداشته باشد
13 در این صورت از P_i خطوط دوم اجرا شده و در $while$ گیر می کند و واردی نمی شود
14 در حالتی که این انتقالی معنی است به پیشرفت نفوذ شده

انتقال محدود :

17 خط $turn = j$ و $flag[i] = false$ باعث می شود حتی اگر برنامهای دیگر
18 چنین بار در CS شود نتواند زیرا این خطوط اولویت را به برنامه دیگری دهند
19 به انتقال محدود دارد

Subject: _____
 Year: _____ Month: _____ Day: _____ ()

P_i

$flag[i] = true;$

$flag[j] = true$

$turn = j;$

$turn = i;$

$while (flag[j] \&\& (turn == j));$

$while (flag[i] \&\& !turn == i);$

// CS

// CS

$flag[i] = false$

$flag[j] = false$

انحصار متقابل :

از آنجا که $turn = i$ یا $turn = j$ معطوبی از این هو درست است در نتیجه معط

یکی از فرآیندها می تواند وارد CS شود و انحصار متقابل دارد

بیشترت :

فراآیند P_i فقط در صورتی وارد CS می شود که P_j به فعالیت خود را اتمام

باشد و در غیر این صورت (هنگامی که P_j از CS خارج شده باشد یا معذور به آن

نرسیده باشد) وارد CS می شود و بیشترت دارد

استقرار محدود :

خطا $turn = j$ و $flag[i] = false$ باعث می شود حتی اگر فراآیند P_i بخواند چندین

بار وارد CS شود نتواند زیرا با $turn = j$ خودش در $while$ گیر می افتد و P_j

اجرا می شود و یا حتی قبل از آن ، با $flag[i] = false$ شدن $flag[i]$ شرط $while$ P_j

تقصیر شده و وارد CS می شود و استقرار محدود برقرار است

سوال سوم:

```
int multiplication(int op1, int *P_op2){
    int *lock = 0;
    while (compare_and_swap(&lock, 0, 1)){
        *P_op2 = *P_op2 * op1
        lock = 0;
        return *P_op2;
    }
}

bool compare_and_swap (int *value, int old, int new){
    if(*value != old){
        return false;
    }
    *value = new;
    return true;
}
```

شروط انحصار متقابل و پیشرفت را دارد. زیرا تا وقتی فرآیندی lock را ۱ کرده نمی توان وارد حلقه شد پس انحصار متقابل دارد و همچنین حداقل یک فرآیند وارد حلقه می شود (وقتی lock = 0 باشد).

اما ممکن است هیچ وقت نوبت به فرآیندی که درخواست دارد نرسد و شرط انتظار محدود برقرار نیست. برای اینکه این شرط را هم دارا شود، با شماره بندی فرآیند ها و سپس نوبت بندی آنها عدالت را بین آنها برقرار می کنیم.

سوال چهارم:

ب) دستوری به نام compare_and_exchange به صورت اتمیک دو مقدار ۳۲ بیتی را مقایسه می کند و اگر مقدار مقصد و مقدار compared برابر بود مقدار exchange در مقصد ذخیره می شود.